

دکتر علیرضا بشارت

استاد دا نشکده علوم اداری و بازرگانی - دانشگاه تهران

مفهوم جدید مدیریت و رهبری: مدیر بعنوان عامل تغییر

«۴»

راه حل مشکل : تا اینجا سعی نویسنده در این بود که رابطه بین عقباً فتدگی یک سازمان اجتماعی را با سیستم معتقداتی (social values and belief system) که در آن سازمان حکومت دارد و بادرجه تنبلی فکری ، و یا با صلاح دیگر بادرجه علمی یا غیرعلمی بودن طرز تفکر افراد آن سازمان ، احراز و اثبات نماید . شواهد عملی و مطالعات مربوط باوضاع و احوال بخصوص و موارد خاص (cases) نشانداد که اعتیاد به کنحو خاص زندگی ، خوگرفتن بمعمول و مرسم ، و تطبیق پیش از حد سنخ فکر فردی با انتظارات و هدفها و معتقدات یک سازمان اجتماعی دیگر قلمروی برای ابداع و ابتکار فردی باقی نمیگذارد . سعی در تلقین پیش از حد فلسفه موجود در یک اجتماع (Indocirinaton of the existing social philosophy) و کنترل شدید افراد بدین منظور که یک سلسله روشها و وسائل (Known means) معین و شناخته شده را همیشه برای نیل بهمان فلسفه ها ، سیاستها و مقاصد مین (Known ends) آن سازمان اجتماعی بکار ببرند بالمال باعث خواهد شد که استقلال فکر ، روح ابتکار فردی و اساساً فکر ایجاد هر گونه تغییر در افراد کشته و نابود شود . در اینحال جامعه ، بطور کلی ،

وافراد مؤسسات اداری اجتماع ، بالاخص ، همان فلسفه اجتماعی ، اقتصادی ، سیاسی ، واداری را تعمیب میکنند که اجداد آنها ، رؤسا و مدیران سلف آنها برای اداره اجتماع خود طرح ریزی کرده بودند . کم احتمال دارد که حتی در مقام تغییر روش‌های اجرائی که از دیر باز برای وصول بسیاست‌های کلی اتخاذ شده بوده است برآیند . اگر هزاران موجب جدیدهم در طی سالیانی دراز برای تغییر وضع موجود فراهم آمده باشد ، اگر هم هزاران تغییر در محیط و قلمرو وسیع تری که سازمان یا جامعه آنها در آن بعیات خود ادامه میدهد بوجود آید و مدلها و یا نوشهای در سایر جوامع یا سازمانهای اجتماعی دیگر برای مقایسه ایجاد شده باشد ، باز هم با غالب احتمال بفکر دگر گون کردن یا اصلاح وضع موجود خود برخواهد آمد . زیرا او لاجامعه و مردمی که در آن زندگی میکنند چندان چشمداشت ایجاد تغییری در نظام معمول زندگی خود ندارند . آنها انتظارات محدود و معینی از حکام یا مدیران و اولیاء سازمانهای اجتماعی خویش دارند . حدوداً این توقعات و چشم داشتهای جامعه از افراد ، بخصوص افراد قادر اداری اجتماع ، غالب باجزئی اختلافی همان حد انتظارات و توقعاتی است که بیکان این مردم از افراد جوامع و یا از حکومت های خود داشته‌اند . در نهایی خوگرفتن بطریز زندگی جاری و مرسوم و تبلی فکری عاید از آن ممکن است رادع و مانع اساسی تغییر شود .

وقتی سیستم معتقدات و نظام ارزش‌های اجتماعی (social values) و طرق زندگی مردم (ways of life) یا کجامعه در طی سالیان دراز و حتی باگذشت قرون و اعصار دستخوش تغییرات فاحشی نشود دیگر امر ایجاد تغییر بسهولت امکان پذیر نیست . در اینحال اگر کسی (خواه یک فرد عادی اجتماعی باشد و یا مدیر و باکارمند یکی از سازمانهای اجتماعی آن کجامعه) در مقام تغییر گوشه‌ای از فلسفه یا سیاست کلی اجتماع ، ویادر صدد دگر گون کردن روشی از روش‌های وصول بآن سیاست کلی ، برآید بدون شک پارویی سنتی از سنت‌های دیرین کجامعه گذاشته است ؛ آنوقت است که مخالف انتظارات کجامعه و معتقدات مردم آن رفتار میکنند ؛ و بالاخره آنوقت است که احتمال دارد نیروی افکار عمومی کجامعه و دستگاه‌ها و مردم را کن قدرت آن ضرورهای غیرقابل جبرانی بچنین اشخاص خاطی و منحرف وارد کنند . برای جلوگیری از این خطرات احتمالی افراد در آینده است که بقول ویلیام وايت

خانواده‌ها سعی میکنند فرزندان خود را موافق انتظارات کجامعه بار بیاورند ، مدارس اجتماع کوشش مینمایند قالب‌ذهن و فکر یکنواخت و مشابهی در مغز محصلین ایجاد نمایند ، قالبی که با توقعات و انتظارات و معتقدات موجود کجامعه تطبیق کند ؛ قالبی که فکر آنها ، گفتار و رفتار آنها را در مسیر های مشخص و شناخته شده‌ای بحر کت درآورد و افراد را بفکر انحراف از اصول ، موازین ، آداب ، عادات ، سنن و رسوم موجود و موردن قبول جامعه نبینند از .

وقتی خانواده ، مدرسه ، سازمان اداری کجامعه ، و نظام معتقدات آن از موجودات انسانی عضو خود یک چنین قالب‌های یکنواخت و ماشینی فکر و عمل را ساخت و تحويل اجتماع داد دیگر مجالی برای ابداع و ابتکار فردی باقی نمی‌ماند . دیگر کجامعه نویسنده را در خود درشد

و نمو نمیدهد؛ چون دنیای فکر نابغه با دنیای فکر مردم عصر خود یکسان نیست و لااقل قسمتی از معتقدات و عقاید او با معتقدات و افکار مردمی که در میان آنها زندگی میکنند متفاوت است. با غلب احتمال میزانی از طرز تفکر یک نابغه، یک مبدع و یا یک مبتکر و گوشایی از معتقدات و جنبه‌های از جنبه‌های رفتار و خصوصیات فردی و اجتماعی او با انتظارات جامعه ایکه در آن زندگی میکند تطبیق نمینماید. وقتی جوامع بشر بوجود اینکونه اختلافات فکر فردی ایمان و اذعان نداشته باشند و بجای سعی در پرورش فکر افراد در مقام اختناق آن برآیند، وقتی جامعه دانسته یا ندانسته قالب‌های فکر فردی و رفتار گروهی و اجتماعی را با ظرفیت محدود و بطور یکشکل و خشک و غیر انسانی طبق بروزد، دیگر استقلال فکر معنی و مفهوم حقیقی نخواهد داشت؛ دیگر افراد اجتماع موجودات متکی هستند. انکاه آنها با آن چیزهایی است که جامعه، محیط، و سیستم معتقدات آن بطور کلی (cultural values)، و یا معتقدات محیط‌ها و واحدهای اجتماعی کوچکتر (sub-cultural values) بآنها داده است. در اینحال افراد بآن چیز و بایان نیرویی که در وجود خود آنهاست اتکاء خواهند داشت. درست بر عکس نوابغ که علاوه بر استفاده از آنچه که جامعه و محیط زندگی اجتماعی بآنها تحول می‌دهند بچیز دیگری هم که تنها در وجود خود آنها رشد و نمو پیدا کرده و ریشه دو اند است، و شاید بتوان آنرا بنوعی استعداد پرورش یافته تعبیر و تفسیر کرد، اتکاء دارند.

وقتی فرد تنها مطابق انتظارات محدود و مشخص جامعه خودقدم برداشت همراه از خود راضی نگاه میدارد. طرقی که معتقدات جامعه با او تحمیل و تلقین گرده است دنیال میکند؛ واژ این راه نه تنها موقعیت و مقام اجتماعی و یا اداری خود را بخطور نمی‌اندازد بلکه وظیفه راحت‌تر و بی‌دردسر تری را برای خود انتخاب میکند. بدین معنی که فکر خود را در راه پیدا کردن راه حل‌های تازه برای مشکلات زندگی اجتماعی خود بیهوده بکار نمی‌اندازد و خسته نمی‌سازد و راه حل‌های گذشته را عیناً اعمال میکند. در نتیجه بافعالیت در نیاوردن مغز خود برای تغییر، تکامل، و اصلاح نهود زندگی شخصی، اداری، و اجتماعی خویش پتدریج حالت تنبیلی فکری و خوگرفتن بوضع موجود ملکه و ذاتی (internalization of the existing rules) او می‌شود در اینجاست که این شیوه خاص زندگی یعنی فاقد بودن نیروی دیدلازم، شک و تردید علمی نکردن (lack of the scientific doubt)، فقدان قدرت لازم برای گشتن بدنیال حقیقت، درک ننمودن روابط علت و معلولی موجود میان حقایق، عجز در اثبات اینکونه روابط، که جمله نتیجه غیر قابل اجتناب سعی در تطبیق بیش از حد فرد باموزیں و انتظارات و معتقدات جامعه خویش و یا معمول انس والفت با یکنوع و یا یک طریق خاص زندگی می‌باشد، نه تنها احتمال ظهور نوابغ علمی اجتماع را تا حدود زیادی کم و یا غیر ممکن میکند، بلکه باعث می‌شود که افراد عادی و متوسط جامعه هم نتوانند لااقل در قلمرو و عقل سلیم تئوریهای (common sense theories) برای بهبود بخشیدن حیات اجتماعی خود ایجاد کنند و آنها را بمرحله عمل درآورند. اجتماع در یک چنین وضعی از لحاظ فکری دستخوش یک نوع جمود و خشکی می‌شود که بنویسند چرخ

هر نوع تحرک بسوی جلو را از کارمنی اندازد . کارو ان فعالیت‌های فردی ، گروهی ، و اجتماعی در این حال در سرحد و قلمرو محدود و مشخصی متوقف می‌گردد . اینقدر این توقف ادامه پیدامیکند تا یاشرايط فکری افراد ، بعلی که شمه‌ای از آن مذکور خواهد افتاد ، تغییر کند و یانیرو وقدرتی از خارج محیط سازمان اجتماعی باجبر وزور و یا باتمسک بواسائل و تمهدات دیگرچرخ ارابه سازمان را بحر کت درآورد و یا حر کت کند آنرا بنحوی ازانحاء تسریع نماید .

نقش مدیر یا رهبریک سازمان اجتماعی بعنوان عامل تغییر (Change agent)

همانطور که قبلاً اشاره شد در اینجا مراد از سازمان اجتماعی – (Social organization) یک واحد اداری اجتماع است . قلمرو این واحد یا سازمان اجتماعی (the United Nations) ممکن است سوحدات جامعه ملل از قبیل سازمان ملل متحده باشد و یا ممکن است حدود آن محدود و محصور بیک کشور ، یک شهر یا دهکده ، یک وزارت خانه یا یک بنگاه و یک مؤسسه بخصوص از یک جامعه گردد . در جمیع این حالات ، وصرف نظر از وسعت قلمرو ، نقش اساسی در رهبری و مدیریت اینگونه سازمانهای اجتماعی تا حدود زیادی یکسان و یکنواخت بنظر میرسد . این نقش عمدی برای رهبری یا مدیر چیزی جزا یافای وظیفه بعنوان «عامل تغییر» نیست .

شمه‌ای از تئوریها ، آراء و عقاید مختلف در زمینه وظیفه رهبری و مدیریت : در طول تاریخ مطالعات مربوط باداره امور عمومی – (literatures on public administration) دانشمندان بسیاری در زمینه وظائف و تکالیف رهبران سازمان‌های اجتماعی ، مدیران سازمان‌های اداری ، و یا مجریان سیاستهای عمومی اجتماع مطالعه و اظهار نظر کرده‌اند . پل پیگورز (paul pigors) ۱ و بروکز ادams (Brooks Adams) ۲ نقش اساسی مدیر یک سازمان اداری اجتماع را در ثبات و وضع سازمان و تضمین تعادل و ثبات و دوام فعالیت‌های موضوع آن قلمداد نموده‌اند (stabilizing functions) ۳ و درو ویلسون (Woodrow wilson) ۴ سیاستمدار مشهوری که برای است جمهوری امریکا

1- paul pigors , «Type of Followers» , Journal of Social psychology , May 1934 , vol. 5 , pp. 378-383.

2- Brooks Adams , The Theory of Social Revolution , (N.Y. : The Macmillan Company , 1913),pp. 2-3 , 204-18 , 216.

3- با اینکه بصورت ظاهر وحدت نظری بین ایندوادانشمند در زمینه وظیفه مدیر یک سازمان اجتماعی بچشم می‌خورد معهذا این توافق صوری است . با اینکه هر دو دانشمند نقش اساسی مدیر یک سازمان را در فراهم آوردن موجبات ثبات و تعادل و دوام سازمان و دنباله در پاورقی صفحه بعد

پاورقی از صفحه قبل

فعالیت‌های موضوع آن میدانند معهدا هریک استنباط و تعبیر علیحده و مختلفی از وظیفه ایجاد تعادل و ثبات دارند. بزعم پلیمگورز موقعی وضع یک سازمان متداول و ثابت می‌شود که مدیر درجه و میزان تغییر و تبدیل سازمان و فعالیت‌های موضوع آنرا آنقدر کند و بطي سازد که مردم جامعه و افراد آن سازمان وقت و استطاعت و توانایی آنرا داشته باشند که بتوانند پا پیای این تغییرات جلو بروند. در اینحال مدیر افکارسرکش و تئوریهای انقلابی را صرفنظر از اینکه فی حد ذاته مفید است یا نه مهار یا محکوم می‌کند. در صورتیکه بروکزادامس مدیر را بعنوان موجود ثبات و دوام و تعادل‌سازمان (stabilizer) موقعی درکارخود موفق میداند که بتواند با سرعت هرچه تمامتر سازمان تحت تصدی خود را با شرایط منغير محیط تلفیق و تطبیق دهد. احتیاجات جامعه و مقتضای محیط چیزی نیست که جنبه سکون و یکنواختی داشته باشد. شکل سازمان، چگونگی ارتباطات میان واحدهای آن، هدفها و مقاصد کلی سازمان، تعیین و تفصیل پژوههای ایجاد بر نامه‌های کار همه و همه باید با این تحرک سریع و با اقتضای شرایط و اوضاع و احوال محیط داخل و خارج سازمان وفق داده شود و هماهنگ گردد؛ والا چرخ گردش سازمان متلاشی می‌شود. هرچه میزان سرعت حرکت گردونه سازمان با میزان سرعت تحرک چرخ احتیاجات زمان بیشتر و قدر داده شود و نزدیک‌تر گردد ثبات و دوام گردش فعالیتهای سازمان و حرکت نرم و ملایم آن بهتر تضمین می‌شود. در اینحال مدیر و یا رهبر سازمان اجتماعی بالاطمینان بیشتری هاشین سازمان را درجه ترقی و تکامل بجلو میراند. مدیر در اینجا از یکطرف سعی می‌کند سازمان خود را موافق احتیاجات زمان و براساس آخرین تئوریهای اداری و فرضیه‌های علمی موجود ترتیب و تنظیم دهد و از طرف دیگر افراد سازمان اجتماعی را با اجزاء مختلف و با سرعت هرچه تمامتر آماده قبول این تغییرات نماید. آنچه از مقاید بروکزادامس در اینخصوص استنباط می‌شود اینستکه اگر سازمان اجتماعی بهمان سرعنتی که احتیاجات جامعه و مقتضای افکار و عقاید علمی ایجاد می‌کند دستخوش تغییر نشود تعادل آن سازمان بهم می‌خورد و چرخ ارابه آن در سر زمین عقاید و معتقدات کهنه و پوسیده بکل می‌نشینند و خواه وناخواه محکوم بفنا می‌گردد.

نایل آمد^۱ و همچنین پروفسور ویلابی (Willoughby) ^۲ نقش مدیر یک سازمان اجتماعی را در اجرای (execution) سیاستهای عمومی (Public policies) میدانستند بزعم آنها مردم جامعه یا نمایندگان آنها باید مقاصد کلی فعالیت‌های سازمان اجتماعی را تعیین کنند؛ و بر مدیر و مجری است که تنها طرق نیل باین مقاصد و هدفهای کلی تعیین شده را تمهید نماید؛ و صرفاً سیاست‌های عمومی موضوعه را پرحله اجرا درآورد. همین‌نظر پروفسور گودنو (Goodnow) ^۳ نقش مدیر یا مجری را انتها در اجرای اراده ملت (execution) میداند. این داشتمان مقدم بنوش عده رهبر یا مدیر در زمینه ایجاد تغییر اشاره‌ای نکرده‌اند. حتی پروفسور دیماک (Dimock) ^۴ که طرح و نقشه و تحقیق در زمینه فعالیت‌های آینده سازمان و توسعه و تکامل آنرا یکی از وظائف عده مدیران قلمداد کرده است بصراحت از نقش مدیر در ایجاد تغییرات کری بمبان نمی‌آورد. واگر معتقد باشیم که مارال دیماک بطور ضمنی این معنی را افاده کرده است معدالت باشد که این اذعان داشت که مانند کلیه علماء مقدم در این رشته وظیفه تغییر را بطرق و وسائل اجرائی (means) محدود کرده، آنرا بقلمرو سیاستها و مقاصد کلی (ends) سازمان اجتماعی شمول نداده است.

بطور کلی پروفسور مارشال دیباک سه وظیفه عده برای مدیر تعیین مینماید. بزعم او اولین وظیفه مدیر حفظ تمادل سازمان (to keep the enterprise on an even Keel) است. این تکلیف از طریق هشدار و هشیار بودن مدیر در درک سریع مشکلات عملی سازمان و پیدا کردن راه حل برای آنها و درنتیجه رفع فوری آن مشکلات

1- Woodrow Wilson, «The Study of Administration», Political Science Quarterly, reprinted, Dec. 1941, vol. 59,

2- W.F. Willoughby , principles of public Administration, (The Brookings Institution, 1926), P.I; also the same author «The Science of public Administration , in John M. Matthews and James Hart, Essays in political Science in Hopkin press, (the John Hopkin press, 1937), pp. 40-44: also Abbert Lepawsky, Administration, (New York : Alfred A. Knopf, Inc. 1955), pp. 45-48.

3- Frank J. Goodnow, Politics and Administration, (N.Y.: the Macmillan Company, 1914), P. 20-22, 78-93.

4 - Marshall E. Dimock : the Executive in Action (New York: Harper and Brothers), PP. 16, 83-40

است . وظیفه دوم مدیر بزعم دیمک تفویض اختیار است تا سرحد امکان - (delegates - everything he can) وبالاخره اگر مدیر این دو وظیفه را بنحو شایسته‌ای انجام دهد، ایفاء وظیفه سوم که نقش اساسی تری است، وهمان وظیفه تحقیق و طرح برنامه مبایش، برای امکن میگردد. یعنی اگر ماشین سازمان بطور متعادل وبدون ایجاد مزاحمت و اشکال بکار خود ادامه بدهد و مدیر با تفویض اختیار وقتی برای خود باقی گذاشته باشد در این فرصت باید برای آینده سازمان و توسعه و ترقی و تکامل آن بتمدن و تفکر و مطالعه و طرح نقشه در باب آینده (to chart the course that lies ahead) بپردازد . بعضی دیگر از اساتید رشته اداره امور عمومی هم بوظیفه طرح نقشه و برنامه مدیران سازمان‌های اجتماعی اشاره کرده‌اند ولی وظائف کلی مدیر را بنوعی دیگر تشخیص داده‌اند. فی المثل پرفسور لوئی گولیک (Luther Gulick) دانشمند مشهور امریکائی که مشاور اداری بعضی از رؤسای جمهور امریکا از قبیل فرانکلین روزولت بوده است وظایف مدیریت سازمان اداری را در کلمه بدون معنی وابداعی خود (POSDCORB) خلاصه نموده و وظایف هفتگانه طرح نقشه (planning)، ایجاد سازمان (organizing)، امور استخدامی(staffing)، هدایت و دستور(directing)، هم‌آهنگ کردن(coordinating)، ایجاد سیستم گزارش (reporting) ، و بالاخره وظیفه تنظیم بودجه سازمان (budgeting) را از آن افاده کرده است .^۱

در میان علماء متاخر کسانی که با واقع بینی بیشتر وظایف را که باید مدیران سازمان‌های اداری یا اجتماعی جوامع بشر در دنیا امروز بر عهده گیرند بر شمرده‌اند به عنوان نقش مدیر بعنوان «عامل ایجاد تغییر» بیشتر فزدیک شده‌اند . این دسته از دانشمندان نیز آشکارا ذکری از این نقش یا وظیفه‌های بیان نیاورده‌اند . تکیه کارم و استدلال آنها روی عوامل دیگری است که ممکن است مالا «تغییر» را ایجاد کنند و یا مدیر را وارد کر رسمیاً یا من غیر رسمی دگر گوینه‌ای در سازمان ، هدفها و برنامه‌های آن بعمل آورد . دانشمندانی از قبیل پل اپلی (paul Appleby) که صحبت از نوعی همبستگی میان تصمیمات سیاسی و اداری (policy – administration continuum) بیان می‌آورند^۲ تلویحاً وظیفه مدیر را در زمینه ایجاد تغییر از قلمرو تصمیمات اجرائی صرف بعیطه تصمیمات مربوط بخط مشی‌های کلی و تعبین فلسفه و هدفهای عمد سازمان‌های اجتماعی شمول میدهند. وقتی

1 - Luther Gulick, «Notes on the theory of Organization», Papers on the Science of Administration , (Institute of Public Administration, 1937), P.13.

2 - برای وقوف بر عقیده اپلی در این زمینه بمرجع زیر مراجعه فرمائید:

paul H. Appleby, policy and Administration, (Alabama : University of Alabama press, 1949), pp. 8-12, 20-23, 27-30 45-6, 76-7, 89-97, 116.

چهتر بار نارد (Herbert Simon) و هر بر ت سایمون (Chester Barnard) از وقوف بر شبکه ایجاد تصمیم (decision network) و بخصوص از وقوف بر شبکه اعمال نفوذ (network of influence) دریک سازمان، بعنوان اهم و ظانف یک مدیر صحبت میکنند بطور ضمنی از نقش مدیر بعنوان عامل تغییر گفتگو مینمایند؛ میخواهند شبکه نفوذ عملی را دریابند و بهینه کنند که رفتار، تصمیمات، و اعمال دیگران رادر سازمان بدلوخواه یاموافق مقتضیات تغییر میدهد و این تغییر چه مسیری را طی میکند و چه نوع توالی در عمل بوجود میآورد. بهمین طریق وقتی پرسور فیلیپ سلزنیک (Selznick) و دالتون (Dalton) ۴ و پرسور استورم و مارکرت ازلند (Storm and Oslund) ۵ دیگران از شبکه قدرت (power network) پژوهش میکنند و رهبریک مؤسسه اجتماعی را بیشتریک سیاستمدار بحساب میآورند تا یاکمدیر تلویحاً اشاره بنتش مدیر بعنوان عامل تعییر مینمایند. رهبر با تصمیمات حساس و حیاتی (critical decisions) سازمان سروکار دارد نه با تصمیمات روزمره و روتین (routine decisions) ۶ رهبر مراکز قدرت را تشخیص میدهد و با هریک موافق مقتضای خود رفتار میکند. بعضی از این مراکز را برای حمایت از هدفهای سازمان، برای جانبداری از نیروی تقنیونیه یا هیأت مدیره خود و برای تضمین اجرای پروژه ها و برنامه های مخصوص سازمان جلب میکنند (the cooptation theory). مدیر در اینحال با درک شبکه قدرت موجود در سازمان تصمیمات عاقلانه تر و عملی تری اتخاذ مینماید؛ موانع و مشکلاتی را که در راه اجرای هر تصمیم ممکن است وجود داشته باشد با واقع بینی بیشتری در نظر میآورد و در رفع آنها میکوشد ۷. بدون در نظر گرفتن شبکه قدرت موجود در سازمان هر گونه تصمیمی مبنی بر دگرگون کردن گوشاهی از گوشاهی سازمان، هدفها و فعالیت های آن ممکن است مواجه باشکست شود و یا احیاناً در صورت توفیق در تغییر، جهت تغییر را بسوی ناطولویی منحرف سازد.

1- Chertor Barnrad, the Functons of the Executive, (Cambridge : Harvard Vniversity Press, 1938 .

2- Hebert A. Simon , Administrative Behavior
(N.Y. : the Macmillan Company, 1947) .

3- Philip Selznick, Leadership in Administration, op - cit. , also, Selznick, T.V.A. and the Grass Roots , OP- cit

4- Melville Dalton , Men Who Manage, (New York : John Wiley Sons, Inc. 1959), PP. 18 - 20 , 31 , 69 , 99 - 101, 187- 8.

5- Storm and Oslund , Politics of Administrative Behavior, (Los Angeles University of Southern California .

6- Selznick , Leadership in Administration, Ibid. P

7- Ibid. , P.

8- Storm and Oslund , OP - cit.